

مهدی ناظری
Mehdinazeri_54@yahoo.com

عدم هماهنگی وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و بازرگانی

تولید و واردات محصولات کشاورزی در برزخ

در حالی از مرز یک میلیون و ۳۵۰ هزار تن هم می‌گذرد که ۴۰۰ هزار تن شکر داخلی در انبارها خاک می‌خورد و در رقابت با شکر وارداتی حتی به قیمت تمام شده کارخانه هم فروش نمی‌رود و یا به دلیل **واردات بی رویه پنبه** و تمایل صنایع نساجی به نوع وارداتی آن، کشت پنبه در کشور رو به انقراض است.

چاره کار چیست؟

۱- وجود یک مرجع کلان برای **تعیین نیازهای سالانه و تنظیم واردات و صادرات محصولات** و ابلاغ آن به وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و بازرگانی با در نظر گرفتن کلیه شرایط تولیدکننده، مصرف کننده و صنایع واسط لازم و ضروری است.

۲- در شرایط کنونی تنها واسطه‌ها و دلالت‌ها هستند که بدون انجام خدمات مفید، سهمی چشمگیر از درآمد بازار محصولات کشاورزی به جیب می‌زنند. فاصله میان قیمت خرید از کشاورز تا فروش بازار موید این مطلب است. به عبارتی **کاهش قیمت در بازار باید با کنترل دلالت‌ها صورت پذیرد و از سود میلیاردی آنها بکاهد نه از جیب خالی تولیدکننده.**

۳- همزمان با وارد کردن یک محصول به بهانه کمبود تولید داخل و به جهت تنظیم بازار، از **ایجاد بازار سیاه توسط واسطه‌ها جلوگیری شود** تا در مواقع خاص و با وجود تمهیدات دولت شاهد گرانی محصولات غذایی و کشاورزی نباشیم.

۴- برخی از برنامه‌های ویژه خودکفایی وزارت جهاد کشاورزی نیازمند تعامل فرابخشی است. در این خصوص هماهنگی وزارت بازرگانی برای نیل به اهداف خودکفایی دانه‌های روغنی، برنج، جو، شکر، ذرت و ... با سازمانها و ارگانهای مأمور به تحقق این اهداف در وزارت جهاد کشاورزی امری ضروری و حیاتی است.

وزارت جهاد کشاورزی برای کمک به او **خرید نقدی** می‌کند و تمام تلاش خود را صرف ایجاد شوق در دل او برای کشتی پر بارتر، علمی‌تر و با برنامه‌تر در سال آینده می‌نماید.

اگر دامدار و مرغدار به مشکل بر می‌خورد نباید نگران باشد. شرکت پشتیبانی امور دام به مدد او می‌آید و مازاد تولید را می‌خرد و در مواقع لازم به بازار عرضه می‌کند. همه تلاشها در وزارت جهاد کشاورزی به حمایت از تولید ختم می‌شود. **چون استراتژی دولت با در نظر گرفتن شرایط سیاسی، بی نیازی در اقلام اصلی خوراکی است.** اما تولیدکننده خوشحال و راضی نیست.

پس مشکل کجاست؟

از طرفی **وزارت بازرگانی** نیز با بازی کردن با تعرفه‌های واردات محصولات غذایی، همواره دغدغه بازار مصرف را دارد تا مصرف کننده با کمبود و گرانی مواجه نشود.

بدیهی است که با وارد آمدن کوچکترین شوک به بازار، تعرفه واردات کاهش می‌یابد تا مصرف کننده متضرر نشود. واردات بی سابقه میوه در چند سال اخیر در آستانه عید نوروز و واردات گوشت در ماه رمضان امسال گواهی بر آن دارد که این حربه نیز در نفس ارزانی و فراوانی این اقلام موثر نبوده و تنها تنوع خرید را برای صاحبان ثروت که میزان تقاضای آنها ارتباطی با قیمت محصولات ندارد، دوچندان می‌کند. اما در خصوص برخی از صنایع مانند روغن، شکر و نساجی وضع اسف‌بارتر است. آنها **در برزخ میان سیاست‌های دو وزارتخانه** سرگردان مانده‌اند و مدام نگاه به تویی دارند که میان این دو رد و بدل می‌شود. **تعرفه کنج‌اله** به بهانه حمایت از صنعت مرغداری از ۲۱ درصد به صفر و موجبات ضرر صنعت روغن نباتی را فراهم می‌آورد. **واردات شکر**

نگاهی به وضعیت تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و غذایی در کشور موید این حقیقت تلخ است که سرمایه‌گذاری در این بخش علی‌رغم **برنامه‌های شعارگونه و شعارهای بدون برنامه** همچنان در ریسک است و سرمایه‌گذار در خطر. همچنان **سود سرشار نصیب بخش‌های صنعت و خدمات** می‌شود و جاذبه سرمایه‌گذاری در آنها بیشتر. پای صحبت آنکه سرمایه به پای کشاورزی می‌ریزد می‌نشینی یا خود را عاشق می‌پندارد یا مغبون و یا خدای نکرده...

اما مصرف‌کنندگان هم از این حیث طرفی نمی‌بندند و همواره **دخل و خرج عموم جامعه با گرانی‌های بازار محصولات کشاورزی و غذایی نمی‌خوانند.** آنها عادت کرده‌اند که با شروع عید نوروز میوه، تره‌بار، مرغ، گوشت و سایر اقلام مهم مصرفی را بعضاً تا دو برابر قیمت روزهای عادی تهیه کنند. گرانی‌های مقطعی در مناسبت‌های خاص مانند ماه مبارک رمضان، عید قربان، شب یلدا و ... هم برایشان امری طبیعی است. وارداتی و صادراتی هم فرقی ندارد. همانطور که در عید نوروز پارسال به چشم خود میوه‌هایی را دیدند که پیش از این تنها در پوسترهای خارجی و یا در خواب دیده بودند اما افسوس که با دیدن سیب و گلابی سبز مارک‌دار فرانسوی، انگور یاقوتی شیلی، پرتقال‌های یکدست لبنانی و مصری تنها به **قدمهای خود سرعت می‌دادند تا نگاه کنج‌اکو کودکشان به زینت بخش سفره‌هاز ما بهتران نیفتند.**

پس سود نهفته تهیه خوراک ۷۰ میلیون ایرانی در کدام منزل‌لگانه نهفته است؟
آنجا که کشاورز می‌نالد که پول نقد ندارم،